ДОРНОГОВЬ АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Дорноговь аймгийн Замын-Үүд сумын Засаг даргын Тамгын газрын 2023 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын хураангуй тайлан

Аудитын код: ДГА-2024/93/НА-СТА-ТШЗ

Тэргүүлэх аудитор: Т.Ган-Өлзий
Цахим хаяг: gan-ulziit@audit.gov.mn

Аудитын менежер: У.Оюунтүлхүүр
Цахим хаяг: oyuntulkhuur.u@audit.gov.mn

Ахлах аудитор: Э.Энхцэцэг
Цахим хаяг: enhtsetsege@audit.gov.mn

Аудитор: М.Дүүрэнжаргал
Цахим хаяг: duurenjargalm@audit.gov.mn

Цахим хуудас: www.audit.mn

Сайншанд сум

2023 он

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

ДОРНОГОВЬ АЙМАГ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

Орон нутгийн өмчийн III байр, Залуучууд гудамж,
3 дугаар баг, Сайншанд сум, Дорноговь аймаг, 44103,
Утас: (976) 7052 2734
Цахим хуудас: dornogovi@audit.gov.mn

2024.02.15 № 1-6/30

танай ____________ -ны № ____________ -т

ЗАМЫН-ҮҮД СУМЫН ЗАСАГ ДАРГЫН ТАМГЫН ГАЗРЫН ТАМГЫН ДАРГЫН ҮҮРГИЙГ ТҮР ОРЛОН ГҮЙЦЭТГЭГЧ Ч.АНХТУЯА ТАНАА

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Замын-Үүд сумын Засаг даргын Тамгын газрын 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Замын-Үүд сумын Засаг даргын Тамгын газрын 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Орон нутгийн төсвийн хөрөнгө оруулалтаар хийгдсэн ажлын үлдэгдэл санхүүжилтийг нэмэлт харилцах дансанд хүлээн авч, төвлөрүүлсэн байна.

Аудитын гол асуудал

Тайлант онд арилжааны банкны түр дансаар дамжуулан 6.2 сая төгрөгийн бэлэн мөнгийг журамд заасан хэмжээнээс хэтрүүлэн шилжүүлсэн. Мөн сумын орон нутгийн хөгжлийн сангийн хөрөнгөөр өвс худалдан авч, 10.8 сая төгрөгийн бэлэн мөнгөний орлогыг харилцах дансанд байршуулалгүйгээр тэжээл бэлтгэсэн байна.

Бусад асуудлын хэсэг

Шалгагдагч байгууллага нь нэмэлт санхүүжилтийн харилцах дансаар орон нутгийн төсвийн хөрөнгө оруулалтын нийт 618.6 сая төгрөгийн 7 ажлын санхүүжилтийг хүлээн авч, шилжүүлсэн байна.

АДБОУС 2706.10-д зааснаар хууль тогтоомжоор хориглоогүй, аудитын тайланд заавал мэдээлэх аудитын гол асуудал гэж тодорхойлоогүй, тухайлбал, аудитын хамрах хүрээний хязгаарлалтын улмаас аудитын хангалттай, зохистой нотолгоог олж авах боломжгүй байдал үүсээгүй болно.

0100?0202

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР Т.ГАН-ӨЛЗИЙ

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

төгрөгөөр

Код	Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	**ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**748,231,368.09**	**1,831,833,999.48**
31	**МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ**	**-**	**1,177,439.00**
31200	**Банкинд байгаа бэлэн мөнгө**	**-**	**1,177,439.00**
31210	**Төгрөг**	**-**	**1,177,439.00**
31211	Төрийн сангийн харилцах	-	1,177,439.00
33	**АВЛАГА**	**32,735,461.74**	**299,826,695.13**
33100	Ажиллагчидтай холбогдсон авлага	2,813,786.30	2,800,920.63
33500	**Бусад авлага**	**29,921,675.44**	**297,025,774.50**
33510	Байгууллагаас авах авлага	29,921,675.44	292,983,774.50
33520	Хувь хүмүүсээс авах авлага	-	4,042,000.00
34	**УРЬДЧИЛГАА**	**55,456,800.00**	**28,000,000.00**
34600	Урьдчилж гарсан зардал	54,656,800.00	28,000,000.00
34710	**Урьдчилгаа тооцоо**	**800,000.00**	**-**
34713	Цалингийн урьдчилгаа	800,000.00	-
35	**БАРАА МАТЕРИАЛ**	**660,039,106.35**	**1,454,924,865.35**
35100	**Түүхий эд материал**	**386,343,802.00**	**385,001,902.00**
35110	Тусгай зориулалттай материал	-	1,495,200.00
35130	Эм боох материал	386,343,802.00	383,506,702.00
35400	**Хангамжийн материал**	**258,726,536.35**	**1,054,954,195.35**
35410	Бичиг хэргийн материал	11,597,418.04	17,589,618.04
35420	Аж ахуйн материал	43,016,016.12	65,867,596.12
35440	Түлш, шатах тослох материал	48,790,000.00	53,375,700.00
35470	Бусад хангамжийн материал	155,323,102.19	918,121,281.19
35600	Мал амьтад	14,968,768.00	14,968,768.00
36	**НӨӨЦИЙН БАРАА**	**-**	**47,905,000.00**
36300	Тэжээлийн нөөц	-	47,905,000.00
2	**ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**2,786,350,796.25**	**3,528,518,755.55**
39	**ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ**	**2,786,350,796.25**	**3,528,518,755.55**
39200	**Биет хөрөнгө**	**2,743,379,046.25**	**3,485,757,005.55**
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	1,807,269,934.00	2,750,005,515.00
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	(307,088,716.32)	(389,566,550.09)
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	528,368,141.00	528,368,141.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	(261,698,342.49)	(307,571,541.93)
39205	Машин тоног төхөөрөмж(компьютер)	195,121,228.42	259,956,028.42
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	(81,397,874.69)	(125,816,336.07)
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	68,438,773.20	90,483,773.20
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	(24,889,865.69)	(46,277,570.91)
39209	Зам, гүүр байгууламж	1,007,514,952.00	1,007,514,952.00
39210	Хуримтлагдсан элэгдэл	(393,709,707.92)	(474,420,586.16)
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	450,461,867.87	479,951,367.87
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	(245,011,343.13)	(286,870,186.78)
39300	**Биет бус хөрөнгө**	**42,971,750.00**	**42,761,750.00**
39301	Программ хангамж	1,020,000.00	1,020,000.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	(148,750.00)	(358,750.00)
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	42,100,500.00	42,100,500.00
3	**НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II**	**3,534,582,164.34**	**5,360,352,755.03**
4	**НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР**	**100,315,272.90**	**364,897,319.00**
41	**БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР**	**100,315,272.90**	**364,897,319.00**
41300	**Өглөг**	**100,315,272.90**	**364,897,319.00**
41320	Бараа үйлчилгээний зардлын өглөг	66,022.90	-
41360	**Бусад өглөг**	**100,249,250.00**	**364,897,319.00**
41361	Байгууллагад төлөх өглөг	100,000,000.00	364,897,319.00
41362	Хувь хүмүүст төлөх өглөг	249,250.00	-

5	**ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН**	**3,434,266,891.44**	**4,995,455,436.03**
51	**Засгийн газрын хувь оролцоо**	**3,434,266,891.44**	**4,995,455,436.03**
51100	Засгийн газрын оруулсан капитал	476,930,039.18	476,930,039.18
511002	Орон нутгийн төсвийн оруулсан хөрөнгө	476,930,039.18	476,930,039.18
51200	**Хуримтлагдсан үр дүн**	**2,315,477,846.92**	**3,876,666,391.51**
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	2,192,878,001.68	2,314,442,036.22
51220	Тайлант үеийн үр дүн	122,599,845.24	1,562,224,355.29
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	641,859,005.34	641,859,005.34
6	**ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V**	**3,534,582,164.34**	**5,360,352,755.03**

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

төгрөгөөр

Код	Үзүүлэлт	ӨМНӨХ ОН	ТАЙЛАНТ ОН
I	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)**	**8,281,143,084.77**	**3,916,890,988.06**
12	**ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО**	**320,297,824.26**	**1,819,715,096.00**
120	**Нийтлэг татварын бус орлого**	**320,297,824.26**	**1,819,715,096.00**
120004	**Төсөв байгууллагын өөрийн орлого**	**-**	**9,187,199.00**
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	-	9,187,199.00
120017	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Үндсэн хөрөнгө	158,070,510.26	866,638,584.00
120018	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Бараа материал	162,227,314.00	943,889,313.00
13	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**	**7,960,845,260.51**	**2,097,175,892.06**
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**	**6,753,703,187.42**	**97,980,197.00**
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	6,600,000,000.00	-
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	70,547,800.00	67,314,000.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	83,155,387.42	30,666,197.00
1320	**Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих**	**1,207,142,073.09**	**1,999,195,695.06**
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	1,207,142,073.09	1,999,195,695.06
II	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН**	**8,137,493,042.11**	**2,339,737,864.77**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**8,137,493,042.11**	**2,339,737,864.77**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	**8,137,493,042.11**	**2,238,010,752.77**
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	**869,798,428.87**	**917,990,703.57**
210101	Үндсэн цалин	377,302,421.30	474,793,811.88
210102	Нэмэгдэл	43,203,511.78	199,333,618.26
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	52,847,939.71	79,531,117.00
210104	Урамшуулал	281,737,164.16	35,303,056.43
210105	Гэрээт ажлын хөлс	114,707,391.92	129,029,100.00
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	**74,445,467.23**	**111,801,165.47**
210201	Тэтгэврийн даатгал	44,092,344.17	77,797,569.49
210202	Тэтгэмжийн даатгал	7,179,800.23	9,174,655.29
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	6,852,177.06	7,339,724.23
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1,483,576.83	1,589,928.76
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	14,837,568.94	15,899,287.70
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	**107,165,786.51**	**148,836,605.69**
210301	Гэрэл, цахилгаан	24,614,253.31	31,892,021.21
210302	Түлш, халаалт	78,291,121.20	109,765,993.60
210303	Цэвэр, бохир ус	4,260,412.00	7,178,590.88

2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	**395,817,176.47**	**169,465,846.00**
210401	Бичиг хэрэг	33,178,519.01	22,949,860.00
210402	Тээвэр, шатахуун	214,034,654.45	66,390,000.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	7,892,626.72	10,735,720.00
210404	Ном, хэвлэл	52,000.00	199,000.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	117,706,870.00	600,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	22,952,506.29	68,591,266.00
2105	**Норматив зардал**	**748,568,639.00**	**48,647,310.00**
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	717,507,311.00	2,761,092.00
210502	Хоол, хүнс	30,026,328.00	45,886,218.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	1,035,000.00	-
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	**38,620,465.80**	**80,119,300.00**
210604	Урсгал засвар	38,620,465.80	80,119,300.00
2107	**Томилолт, зочны зардал**	**1,123,777,200.00**	**12,309,419.00**
210702	Дотоод албан томилолт	1,122,891,300.00	6,084,800.00
210703	Зочин төлөөлөгч хүлээн авах	885,900.00	6,224,619.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	**4,091,527,121.50**	**347,353,541.34**
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	4,089,434,206.50	341,022,298.34
210803	Даатгалын үйлчилгээ	778,612.00	848,475.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	833,684.00	554,230.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношилгоо	385,000.00	396,000.00
210807	Газрын төлбөр	95,619.00	4,532,538.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	**687,772,756.73**	**401,486,861.70**
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	405,763,620.60	81,749,940.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	520,000.00	2,800,000.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	281,489,136.13	316,936,921.70
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	**-**	**101,727,112.00**
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	**-**	**101,727,112.00**
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	-	5,287,112.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	-	96,440,000.00
III	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (III)=(I)-(II)**	**143,650,042.66**	**1,577,153,123.29**
V	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН**	**21,050,197.42**	**14,928,768.00**
225001	Үндсэн хөрөнгө, бараа материал худалдсаны гарз	5,503,333.42	-
225005	Үнэ төлбөргүй гарсан зардал	15,000.00	-
225011	Үнэ төлбөргүй гарсан зардал - Бараа материал	15,531,864.00	14,928,768.00
VI	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ НИЙТ ҮР ДҮН (VI)=(III)+(IV)-(V)**	**122,599,845.24**	**1,562,224,355.29**

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

төгрөгөөр

Код	Үзүүлэлт	ӨМНӨХ ОН	ТАЙЛАНТ ОН
I	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (I)**	**7,961,043,676.91**	**2,882,852,334.90**
12	**ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО**	**-**	**9,587,199.00**
120	**Нийтлэг татварын бус орлого**	**-**	**9,587,199.00**
120004	**Төсөв байгууллагын өөрийн орлого**	**-**	**9,587,199.00**
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	-	8,409,760.00
1200047	Шилжиж ирсэн мөнгөн хөрөнгө	-	1,177,439.00
13	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**	**7,961,043,676.91**	**2,873,265,135.90**
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**	**6,753,901,603.82**	**874,069,440.84**

131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	6,600,000,000.00	-
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	70,547,800.00	685,978,566.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	83,353,803.82	188,090,874.84
1320	**Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих**	**1,207,142,073.09**	**1,999,195,695.06**
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	1,207,142,073.09	1,999,195,695.06
II	**НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН**	**7,905,623,389.91**	**2,835,380,595.90**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**7,905,623,389.91**	**2,835,380,595.90**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	**7,875,586,798.07**	**2,440,669,709.40**
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	**831,669,624.13**	**917,754,837.33**
210101	Үндсэн цалин	346,108,919.11	474,557,944.84
210102	Нэмэгдэл	43,203,511.78	199,333,618.26
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	52,847,939.71	79,531,117.80
210104	Урамшуулал	274,801,861.61	35,303,056.43
210105	Гэрээт ажлын хөлс	114,707,391.92	129,029,100.00
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	**112,495,723.31**	**111,988,166.04**
210201	Тэтгэврийн даатгал	82,142,600.25	77,984,570.06
210202	Тэтгэмжийн даатгал	7,179,800.23	9,174,655.29
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	6,852,177.06	7,339,724.23
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1,483,576.83	1,589,928.76
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	14,837,568.94	15,899,287.70
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	**107,165,786.51**	**148,836,605.69**
210301	Гэрэл, цахилгаан	24,614,253.31	31,892,021.21
210302	Түлш, халаалт	78,291,121.20	109,765,993.60
210303	Цэвэр, бохир ус	4,260,412.00	7,178,590.88
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	**581,584,726.70**	**116,471,535.00**
210401	Бичиг хэрэг	12,064,765.00	15,559,000.00
210402	Тээвэр, шатахуун	219,338,920.00	66,999,200.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	7,826,626.72	10,735,720.00
210404	Ном, хэвлэл	1,156,050.00	199,000.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	316,884,620.00	600,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	24,313,744.98	22,378,615.00
2105	**Нормативт зардал**	**755,032,380.00**	**-**
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	736,323,750.00	-
210502	Хоол, хүнс	17,673,630.00	-
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	1,035,000.00	-
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	**21,518,999.00**	**82,353,100.00**
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	78,999.00	-
210602	Тавилга		3,000,000.00
210604	Урсгал засвар	21,440,000.00	79,353,100.00
2107	**Томилолт, зочны зардал**	**1,124,613,700.00**	**21,040,344.00**
210702	Дотоод албан томилолт	1,122,891,300.00	6,084,800.00
210703	Зочин төлөөлөгч хүлээн авах	1,722,400.00	14,955,544.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	**4,206,486,561.00**	**886,355,462.34**
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	4,204,393,646.00	880,024,219.34
210803	Даатгалын үйлчилгээ	778,612.00	848,475.00

4417144353

210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	833,684.00	554,230.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	385,000.00	396,000.00
210807	Газрын төлбөр	95,619.00	4,532,538.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	**135,019,297.42**	**155,869,659.00**
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	134,499,297.42	152,091,600.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	520,000.00	3,778,059.00
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	**30,036,591.84**	**394,710,886.50**
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	**1,000,000.00**	**101,727,112.00**
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	-	5,187,112.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	1,000,000.00	96,540,000.00
2134	**Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт**	**29,036,591.84**	**292,983,774.50**
213405	Нэмэлт санхүүжилт төвлөрүүлэх шилжүүлэг	29,036,591.84	292,983,774.50
III	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(I)-(II)**	**55,420,287.00**	**47,471,739.00**
V	**ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (V)**	**55,420,287.00**	**46,294,300.00**
22	**ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ**	**55,420,287.00**	**46,294,300.00**
2200	**Дотоод эх үүсвэрээр**	**55,420,287.00**	**46,294,300.00**
223001	Бусад хөрөнгө	54,656,800.00	-
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	763,487.00	46,294,300.00
VI	**ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VI)=(IV)-(V)**	**(55,420,287.00)**	**(46,294,300.00)**
VIII	**НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VIII)=(III)+(VI)+(VII)**	**-**	**1,177,439.00**
20	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	-	1,177,439.00

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

төгрөгөөр

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
1	**2021 оны 12-р сарын 31-ээрх үлдэгдэл**	**476,930,039.18**	**641,859,005.34**	**2,192,850,676.74**	**3,311,639,721.26**
2	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	-	-	27,324.94	27,324.94
3	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	476,930,039.18	641,859,005.34	2,192,878,001.68	3,311,667,046.20
4	Зарласан ногдол ашиг	-	-	-	-
5	Тайлант үеийн үр дүн	-	-	122,599,845.24	122,599,845.24
6	**2022 оны 12-р сарын 31-**	**476,930,039.18**	**641,859,005.34**	**2,315,477,846.92**	**3,434,266,891.44**

	нээрх үлдэгдэл				
7	**2023 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл**	**476,930,039.18**	**641,859,005.34**	**2,315,477,846.92**	**3,434,266,891.44**
8	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	-	-	(1,035,810.70)	(1,035,810.70)
9	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	476,930,039.18	641,859,005.34	2,314,442,036.22	3,433,231,080.74
10	Өмчид гарсан өөрчлөлт	-	-	-	-
11	Зарласан ногдол ашиг	-	-	-	-
12	Тайлант үеийн үр дүн	-	-	1,562,224,355.29	1,562,224,355.29
13	**2023 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	**476,930,039.18**	**641,859,005.34**	**3,876,666,391.51**	**4,995,455,436.03**

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

төгрөгөөр

Код	Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Төсвийн гүйцэтгэл	Гүйцэтгэл зөрүү
II	**НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН**	**2,163,717,800.00**	**2,007,605,455.06**	**156,112,344.94**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**2,163,717,800.00**	**2,007,605,455.06**	**156,112,344.94**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	**2,061,460,700.00**	**1,907,618,343.06**	**153,842,356.94**
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	**929,744,100.00**	**917,754,837.33**	**11,989,262.67**
210101	Үндсэн цалин	469,371,000.00	474,557,944.84	(5,186,944.84)
210102	Нэмэгдэл	204,745,700.00	199,333,618.26	5,412,081.74
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	80,731,100.00	79,531,117.80	1,199,982.20
210104	Урамшуулал	45,867,200.00	35,303,056.43	10,564,143.57
210105	Гэрээт ажлын хөлс	129,029,100.00	129,029,100.00	-
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	**116,217,900.00**	**111,988,166.04**	**4,229,733.96**
210201	Тэтгэврийн даатгал	70,504,900.00	77,984,570.06	(7,479,670.06)
210202	Тэтгэмжийн даатгал	11,428,300.00	9,174,655.29	2,253,644.71
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	9,142,500.00	7,339,724.23	1,802,775.77
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	2,285,600.00	1,589,928.76	695,671.24
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	22,856,600.00	15,899,287.70	6,957,312.30
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	**197,295,500.00**	**148,836,605.69**	**48,458,894.31**
210301	Гэрэл, цахилгаан	60,298,100.00	31,892,021.21	28,406,078.79
210302	Түлш, халаалт	126,857,000.00	109,765,993.60	17,091,006.40
210303	Цэвэр, бохир ус	10,140,400.00	7,178,590.88	2,961,809.12
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	**122,312,100.00**	**116,471,535.00**	**5,840,565.00**
210401	Бичиг хэрэг	17,100,000.00	15,559,000.00	1,541,000.00
210402	Тээвэр, шатахуун	67,000,000.00	66,999,200.00	800.00

210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	13,046,000.00	10,735,720.00	2,310,280.00
210404	Ном, хэвлэл	1,200,000.00	199,000.00	1,001,000.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	600,000.00	600,000.00	-
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	23,366,100.00	22,378,615.00	987,485.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	**119,158,000.00**	**113,353,100.00**	**5,804,900.00**
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	31,000,000.00	31,000,000.00	-
210602	Тавилга	3,000,000.00	3,000,000.00	-
210604	Урсгал засвар	85,158,000.00	79,353,100.00	5,804,900.00
2107	**Томилолт, зочны зардал**	**27,452,000.00**	**21,040,344.00**	**6,411,656.00**
210702	Дотоод албан томилолт	12,452,000.00	6,084,800.00	6,367,200.00
210703	Зочин төлөөлөгч хүлээн авах	15,000,000.00	14,955,544.00	44,456.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	**409,633,500.00**	**389,004,096.00**	**20,629,404.00**
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	403,301,400.00	382,672,853.00	20,628,547.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	848,500.00	848,475.00	25.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	555,000.00	554,230.00	770.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношилгоо	396,000.00	396,000.00	-
210807	Газрын төлбөр	4,532,600.00	4,532,538.00	62.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	**139,647,600.00**	**89,169,659.00**	**50,477,941.00**
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	135,152,000.00	85,391,600.00	49,760,400.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	4,495,600.00	3,778,059.00	717,541.00
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	**102,257,100.00**	**99,987,112.00**	**2,269,988.00**
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	**102,257,100.00**	**99,987,112.00**	**2,269,988.00**
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	7,457,100.00	5,187,112.00	2,269,988.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	94,800,000.00	94,800,000.00	-
III	**ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР**	**2,163,717,800.00**	**2,007,605,455.06**	**156,112,344.94**
32	**ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ**	**2,158,717,800.00**	**1,999,195,695.06**	**159,522,104.94**
320001	Орон нутгийн төсвөөс	2,158,717,800.00	1,999,195,695.06	159,522,104.94
35	**ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС**	**5,000,000.00**	**8,409,760.00**	**(3,409,760.00)**
350002	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	5,000,000.00	8,409,760.00	(3,409,760.00)
6	**ТӨСВИЙН БУСАД МЭДЭЭЛЛИЙН АНГИЛАЛ**	**136.00**	**136.00**	**-**
61	**БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО**	**6.00**	**6.00**	**-**
610001	Төсвийн байгууллага	6.00	6.00	-
62	**АЖИЛЛАГСДЫН ТОО**	**65.00**	**65.00**	**-**
620001	Удирдах ажилтан	8.00	8.00	-
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	28.00	28.00	-
620003	Үйлчлэх ажилтан	9.00	9.00	-
620004	Гэрээт ажилтан	20.00	20.00	-
65	**ОРОН ТООНЫ МЭДЭЭЛЭЛ**	**65.00**	**65.00**	**-**
650001	Төрийн захиргааны албан хаагч	25.00	25.00	-
650009	Төрийн үйлчилгээний бусад албан хаагч	13.00	13.00	-
650010	Гэрээт ажилтан	20.00	20.00	-
650011	Улс төрийн албан хаагч	7.00	7.00	-

4417144353

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

төгрөгөөр

Код	Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү
II	**НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН**	**-**	**874,069,440.84**	**(874,069,440.84)**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**-**	**874,069,440.84**	**(874,069,440.84)**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	**-**	**579,345,666.34**	**(579,345,666.34)**
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	**-**	**510,445,666.34**	**(510,445,666.34)**
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	-	510,445,666.34	(510,445,666.34)
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	**-**	**68,900,000.00**	**(68,900,000.00)**
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	-	68,900,000.00	(68,900,000.00)
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	**-**	**294,723,774.50**	**(294,723,774.50)**
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	**-**	**1,740,000.00**	**(1,740,000.00)**
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал, урамшуулал	-	1,740,000.00	(1,740,000.00)
2133	**Олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг**	**-**	**292,983,774.50**	**(292,983,774.50)**
213405	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, нэмэлт санхүүжилт төвлөрүүлэг шилжүүлэг	-	292,983,774.50	(292,983,774.50)
I	**ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР**	**-**	**874,069,440.84**	**(874,069,440.84)**
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**	**-**	**874,069,440.84**	**(874,069,440.84)**
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	-	**685,978,566.00**	(685,978,566.00)
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	-	**188,090,874.84**	(188,090,874.84)

2.6 Аудит хийсэн ахмадын сангийн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

төгрөгөөр

Д/Д	Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү дүн
2	**НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН**	-	-	-
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	-	-	-
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	-	-	-
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	-	-	-
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	-	-	-
1	**ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР**	-	**1,177,439.00**	**(1,177,439.00)**
35	**ТӨСВИЙН БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС**	-	**1,177,439.00**	**(1,177,439.00)**
350001	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	-	**1,177,439.00**	**(1,177,439.00)**

3. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар нийт 680,020.6 мянган төгрөгийн 9 алдаа, зөрчил илэрснээс 656,564.5 мянган төгрөгийн 1 алдааг аудитын явцад бүрэн залруулсан.

3.1. Залруулсан алдаа

1. Орон нутгийн төсвийн хөрөнгө оруулалтын 7 ажлын нийт 656,564.5 мянган төгрөгийг нэмэлт санхүүжилтийн харилцах дансаар хүлээн авч, зарцуулсан. Хөрөнгө оруулалтын ажлын санхүүжилт, зардлыг орлого, үр дүнгийн тайланд тайлагнасан байна. Энэ нь Монгол Улсын Сангийн сайдын 2006 оны 338 дугаар тушаалын нэгдүгээр хавсралтаар батлагдсан “Нягтлан бодох бүртгэлийн дансны заавар”-ын 3 дугаар зүйлийн 3.10 дахь хэсгийн “*хүлээн зөвшөөрөх болон үнэлэх шалгуур нөхцөлийг хангасан тайлант хугацаанд хамаарах бараа үйлчилгээний зардлыг дэд ангиллаар бүртгэнэ*” гэж заасныг зөрчсөн байна.

Аудитаар нийт 21,618.5 мянган төгрөгийн зөрчил илэрсэнд 182.4 мянган төгрөгийн 1 төлбөрийн акт, 15,186.1 мянган төгрөгийн 5 албан шаардлага, 6,250.0 мянган төгрөгийн 2 зөвлөмжийг хүргүүлэхээр шийдвэрлэсэн.

3.2. Төлбөрийн акт

Нийт 13 албан хаагчийн цалинг түүвэрлэн давтан тооцоолоход 1 албан хаагчид орон нутгийн нэмэгдлийг давхардуулан 182.4 мянган төгрөгийг илүү олгосон байна.

3.3. Албан шаардлага

1. Албан хаагчдад олгосон илүү цагийн нэмэгдэл хөлсийг давтан тооцоолоход нийт 14 албан хаагчид 1,356.9 мянган төгрөгийг дутуу олгосон байна.

2. Түүвэрлэсэн 146 гүйлгээг 5 үзүүлэлтээр анхан шатны баримтыг үндэслэн шалгахад нийт 1,759.9 мянган төгрөгийг зориулалт бусаар, үр ашиггүй зарцуулсан байна.

3. Сумын Засаг даргын Тамгын газрын даргын 2023 оны А/59 дүгээр тушаалаар байгууллагын 21 албан хаагчид 100.0 мянган төгрөгийн дэмжлэг олгосон бөгөөд уг дэмжлэгийг нийгмийн даатгалын тайланд тусгаагүй байна.

4. Сумын орон нутгийн хөгжлийн сангийн хөрөнгөөс 10,000.0 мянган төгрөг, нэмэлт санхүүжилтийн харилцах данснаас 3,000.0 мянган төгрөгөөр нийт 13,000.0 мянган төгрөгөөр 1.000 боодол өвс худалдан авсан. Үүнийг 1 боодлыг 14.0 мянган төгрөгөөр малчдад борлуулснаас 10 боодол өвсийг малчинд үнэ төлбөргүй олгосон байна. Малчдад дараа тооцоогоор 2,982.0 мянган төгрөгийн өвсийг, бэлэн мөнгөөр 10,878.0 төгрөгийг худалдан борлуулсан. Гэвч уг орлогыг төрийн сангийн харилцах дансанд байршуулалгүйгээр 10,017.0 мянган төгрөгөөр тэжээл бэлтгэсэн байна.

5. Сумын Засаг дарга нь байгууллагын авто тээврийн хэрэгслийг ашиглах эрх бүхий этгээд боловч өдөрт заасан хэмжээнээс хэтрүүлж, 928.7 мянган төгрөгийн шатахууныг илүү зарцуулсан байна.

3.4. Зөвлөмж

1. Тайлант онд шалгагдагч байгууллага нь түр дансаар дамжуулан нийт 40,452.9 мянган төгрөгийг бэлэн мөнгөний касст шилжүүлсэн байна. Үүнээс 4 зарцуулалтын нийт 6,250.0 мянган төгрөгийг журамд заасан жижиг мөнгөн сангийн хэмжээнээс хэтрүүлсэн нь төсвийг зориулалт бусаар үр ашиггүй зарцуулах эрсдэлтэй байна.

Энэ нь Сангийн сайдын 2012 оны 276 дугаар тушаалаар батлагдсан “Төсвийн байгууллагын мөнгөн кассын ажиллагааны журам”-ын 2 дугаар зүйлийн 2.2-т “*төсвийн байгууллага нь арилжааны банкны төлбөрийн картын дансанд байгууллагын үйл ажиллагаанд шаардлагатай бэлэн мөнгийг төрийн сангаас баталсан хязгаарын дотор шилжүүлэн авч болох бөгөөд ...”*, 6 дугаар зүйлийн 6.2-т “*төсвийн байгууллагын жижиг мөнгөн сангийн хэмжээ нь тухайн төсвийн байгууллагын жилийн батлагдсан төсвөөс хамааран дараах хэмжээтэй байна*” гэж заасныг тус тус зөрчсөн байна.

Өгсөн зөвлөмж: Сангийн сайдын 2012 оны 276 дугаар тушаалаар батлагдсан журмыг мөрдөн ажиллах

Дээрх зөвлөмжийн биелэлтийг Төрийн аудитын байгууллагад 2024 оны 8 дугаар сарын 15-ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

2. Шилэн дансны цахим системд худалдан авах ажиллагааны мэдээлэл, 271.9 сая төгрөгийн 12 орлогын гүйлгээ, 107.6 сая төгрөгийн 14 шийдвэрийг байршуулаагүй байгаа нь мэдээллийн ил тод байдлыг хангахгүй байх, хуулийн хэрэгжилт хангалтгүй байх эрсдэлтэй байна.

Энэ нь Шилэн дансны тухай хуулийн 4 дүгээр зүйлийн 4.1.1-т “*мэдээлэл үнэн зөв, бодитой, иж бүрэн байх*”, 4.1.3-т “*тогтоосон хугацаанд, тогтмол, шуурхай мэдээлдэг байх*”, 6 дугаар зүйлийн 6.4.5-т “*цалингийн зардлаас бусад таван сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий орлого, зарлагын мөнгөн гүйлгээг гүйлгээ тус бүрээр, гүйлгээний агуулга, хүлээн авагчийн нэрийг долоо хоногийн дотор мэдээлнэ*”, 6.4.8-т “*бонд, зээл, өрийн бичиг, баталгаа, түүнтэй адилтгах санхүүгийн бусад хэрэгсэл, төр, хувийн хэвшлийн түншлэлийн гэрээ, төсөв, өмч, хөрөнгө, мөнгө зарцуулах, өр, авлага үүсгэсэн аливаа шийдвэрийг долоо хоногийн дотор мэдээлнэ*” , Нийтийн мэдээллийн ил тод байдлын тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.4.7-т “*цалингийн зардлаас бусад таван сая, түүнээс дээш төгрөгийн үнийн дүн бүхий орлого, зарлагын мөнгөн гүйлгээг гүйлгээ тус бүрээр, гүйлгээний агуулга, хүлээн авагчийн нэрийн хамт*”, 8.4.8-т “*бонд, зээл, өрийн бичиг, баталгаа, түүнтэй адилтгах санхүүгийн бусад хэрэгсэл, төр, хувийн хэвшлийн түншлэлийн гэрээ, төсөв, өмч, хөрөнгө, мөнгө зарцуулах, өр, авлага үүсгэсэн аливаа шийдвэрийг байнга ил тод, нээлттэй байлгана*” гэж заасныг тус тус зөрчсөн байна.

Өгсөн зөвлөмж: Шилэн дансны системд мэдээлээгүй 12 мэдээлэл, 14 шийдвэр, шатахууны худалдан авах ажиллагаатай холбоотой мэдээллийг нөхөн байршуулах, цаашид хуулийг хэрэгжүүлэн ажиллах

Дээрх зөвлөмжийн биелэлтийг Төрийн аудитын байгууллагад 2024 оны 3 дугаар сарын 15-ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

4. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Алдааны товч утга	Нийтал	Мэд	Буруутуст	Үүнээс	Зөв

							Залруулсан		Залруулаагүй			
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Хөрөнгө оруулалтын ажлын санхүүжилтийн орлого, зардлыг үндсэн үйл ажиллагааны бодит орлого, зардлаар хүлээн зөвшөөрөх	1	656,564.5			1	656,564.5	1	656,564.5				
Дүн	**1**	**656,564.5**			**1**	**656,564.5**	**1**	**656,564.5**				

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс									
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Албан тушаалтны	Тоо	Дүн
Төсвийг зориулалт бусаар зарцуулсан	1	1,760.0			1	1,760.0						
Албан хаагчдад илүү цагийн нэмэгдэл хөлсийг дутуу олгосон	1	1,357.0			1	1,357.0						
Албан хаагчдад олгосон түлээ, нүүрсний хөнгөлөлтийг нийгмийн даатгалын тайланд тайлагнаагүй байх	1	262.5			1	262.5						
Өвс худалдан борлуулсан орлогыг харилцах дансанд байршуулаагүй	1	10,878.0			1	10,878.0						

Авто тээврийн хэрэгслийг өдөрт заасан хэмжээнээс хэтрүүлэн хэрэглэсэн	1	928.7			1	928.7						
Албан хаагчид үндэслэлгүйгээр цалин илүү олгосон	1	182.4	1	182.4								
Бэлэн мөнгөний журамд заасан хэмжээнээс хэтрүүлсэн	1	6,250.0					1	6,250.0				
Дүн	**7**	**21,618.6**	**1**	**182.4**	**5**	**15,186.2**	**1**	**6,250.0**				

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс					
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой зөрчил								
Хуульд заасан мэдээллийг байршуулаагүй	1	-					1	-
Дүн	**1**	**-**					**1**	**-**
Бусад хууль тогтоомжтой холбоотой зөрчил								
Дүн								
Нийт дүн								